

Informatívna správa o podporených miestnych akčných skupinách v Košickom samosprávnom kraji a hodnotenie absorpčnej kapacity vidieka v nadväznosti na programové dokumenty

Cieľom predmetnej správy je na základe dostupných údajov a vybraných programových dokumentov a opatrení poskytnúť informáciu o **úspešnosti vidieka** v Košickom kraji pri čerpaní finančných prostriedkov z európskych fondov, ako aj o iniciatívach a aktivitách Košického samosprávneho kraja zameraných na podporu rozvoja vidieka.

Podpora rozvoja vidieka zo strany Úradu KSK je dôležitá súčasť trvaloudržiateľného rozvoja a vyrovnávania vnútroregionálnych disparít. Problematika rozvoja vidieka je súčasťou Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja.

V Košickom kraji z počtu 440 obcí je 17 miest. Sídlna štruktúra je pomerne rozdrobená, v kraji je 176 malých obcí s počtom do 499 obyvateľov, 147 obcí do 1000 obyvateľov, tzn. že 73 % obcí je malých do 1000 obyvateľov. Väčších obcí do 2000 obyvateľov je 80 a do 5000 obyvateľov je 34 obcí.

Z celkového počtu 440 obcí je v Košickom kraji spolu 12 inovačných pólov a 108 kohéznych pólov rastu. Menšie obce s menšou občianskou vybavenosťou patria do kategórie tzv. ostatných obcí. V Košickom kraji je 320 ostatných obcí, tzn. 73 % z celkového počtu obcí kraja, ktoré môžu čerpať prostriedky v nadväznosti na Program rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 **prostredníctvom individuálnych projektov**, alebo cez **program Leader** za predpokladu schválenia miestnej akčnej skupiny a integrovanej stratégie rozvoja územia.

Podporené miestne akčné skupiny (MAS) v Košickom kraji a zameranie schválených Integrovaných stratégií rozvoja územia (ISRÚ)

Kreované miestne akčné skupiny sa na základe uverejnených výziev mohli formou predloženia žiadosti a integrovanej stratégie rozvoja územia uchádzať o získanie finančnej podpory z Programu rozvoja vidieka - programu Leader. MP SR ako Riadiaci orgán pre Program rozvoja vidieka SR zverejnil spolu **2 výzvy** na predkladanie projektových žiadostí. Celkovo v rámci SR a dvoch zverejnených výziev bolo **schválených 29 miestnych akčných skupín**, z toho v Košickom kraji 4 miestne akčné skupiny. Výber podporených miestnych akčných skupín sa realizoval na základe hodnotiacich kritérií a bodového hodnotenia zo strany hodnotiteľov a konečného stanoviska Riadiaceho orgánu pre Program rozvoja vidieka.

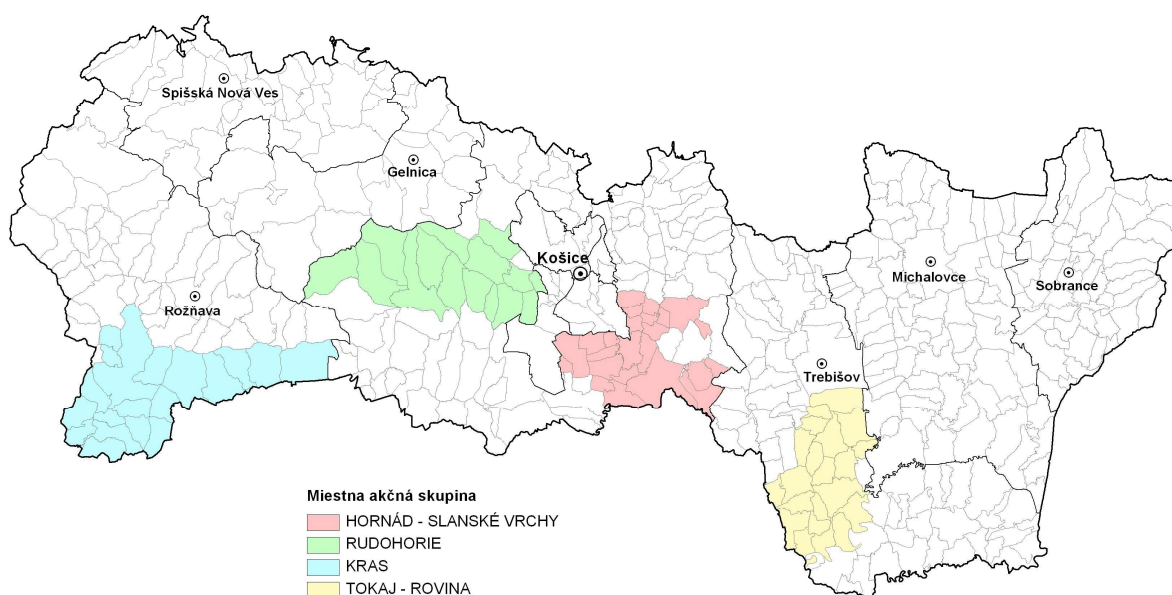
V rámci I. výzvy, ktorá bola zo strany riadiaceho orgánu zverejnená 4. apríla 2008, bolo výberovou komisiou vybraných spolu 15 miestnych akčných skupín. Z Košického kraja nebola podporená žiadna miestna akčná skupina, pričom zo strany riadiaceho orgánu boli uvedené nasledovné dôvody: MAS Duša (okres Michalovce) vylúčená z dôvodu nezískania dostatočného počtu bodov a Občianske združenie MAS OKO (okres Košice-okolie) z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti.

V rámci II. výzvy, ktorá bola zverejnená 3. 11. 2009 bolo výberovou komisiou vybraných a podporených 14 miestnych akčných skupín. Z Košického kraja boli podporené 4 miestne akčné skupiny, čo je na podobnej úrovni, ako v ostatných samosprávnych krajoch. Z týchto podporených miestnych akčných skupín dve sa nachádzajú v okrese Košice – okolie, jedna v okrese Rožňava a jedna v okrese Trebišov. Na základe rozhodnutia Riadiaceho orgánu z hodnotenia z dôvodu nezískania dostatočného počtu bodov z celkového bodového hodnotenia boli z Košického kraja vylúčené 4 žiadosti a z dôvodu nesplnenia kritérií oprávnenosti vylúčené 2 žiadosti.

Stav v počte podporených miestnych akčných skupín z Košického kraja v rámci dvoch realizovaných výberových kôl:

I. výzva		II. výzva	
podporené MAS	vyrazené MAS	podporené MAS v KSK	vyrazené MAS v KSK
V rámci SR podporených 15 MAS	- MAS Duša - MAS Oko	1. Hornád 2. Slanské vrchy 3. Rudohorie 4. Kras 5. Tokaj - Rovina	1. Údolie Bodvy (Košice-okolie) 2. Dobšinského kraj (Rožňava) 3. Miloj Spiš (SNV) 4. Olšava – Torysa (Košice-okolie) 5. Hnilec (Gelnica) 6. Duša (Michalovce)
SR : 15, KSK: -		SR 14, KSK 4	

Rozmiestnenie úspešných MAS v Košickom kraji

Podporené MAS získali:

- **Štatút MAS**, ktorý im udelil Riadiaci orgán pre Program rozvoja vidieka SR,
- **finančné prostriedky na realizáciu Integrovannej stratégie rozvoja územia**, tzn. na realizáciu projektov predkladaných zo strany členov MAS na základe uverejnenej výzvy, ako aj na činnosť miestnej akčnej skupiny.

Obce v Košickom kraji zapojené do podporených miestnych akčných skupín:

Spolu v Košickom kraji do práce štyroch miestnych akčných skupín je **zapojených 79 obcí**, t.j. 18 % obcí z celkového počtu obcí kraja.

V **okrese Košice-okolie** do činnosti 2 miestnych akčných skupín je zapojených spolu 39 obcí, t.j. 34 % obcí z počtu 114 obcí okresu Košice-okolie. V **okrese Rožňava** do Miestnej akčnej skupiny KRAS je zapojených 19 obcí, t.j. 31 % z počtu obcí okresu. V **okrese**

Trebišov do Miestnej akčnej skupiny TOKAJ-ROVINA je zapojených 21 obcí z počtu 82 obcí, t.j. 25,6 % obcí.

Fungovanie miestnej akčnej skupiny:

Miestne akčné skupiny predstavujú **verejno-súkromné partnerstvá**, v ktorých majú svoje zastúpenie miestne komunity, podnikatelia, verejná správa, poľnohospodárske a lesnícke subjekty, mladí ľudia, ženy a iní dôležití aktéri na miestnej úrovni. Podmienkou je, aby zástupcovia súkromného sektora (vrátane mimovládnych organizácií) tvorili minimálne 50 % partnerstva. Miestne akčné skupiny vznikli ako neformálne partnerstvo kľúčových subjektov verejného a súkromného sektora, ktoré pôsobia v území. Podmienkou bola registrácia partnerstva ako občianskeho združenia v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov.

Obce zapojené do miestnej akčnej skupiny zastúpené starostom obce sú zvyčajne **lídrom verejno-súkromného partnerstva**.

Úlohy miestnej akčnej skupiny:

- **koordinácia prípravy integrovanej stratégie** rozvoja územia ako nevyhnutného dokumentu, ktorý je podmienkou realizácie projektov v rámci prístupu Leader
- vypracovanie **kritérií pre výber projektov** v súlade s usmernením riadiaceho orgánu a aktivitami integrovanej stratégie rozvoja územia príslušnej MAS; kritériá pre výber projektov tvoria súčasť stratégie
- implementácia integrovanej stratégie rozvoja územia MAS formou vyhlásenia **výzvy na predkladanie projektov**, zriadenia výberovej komisie, ktorá vyberá projekty na základe kritérií uvedených v stratégii; následne Poľnohospodárska platobná agentúra uzavrie zmluvu s konečnými prijímateľmi úspešných projektov, ktorí sú členmi MAS
- aktualizácia a hodnotenie plnenia integrovanej stratégie rozvoja územia
- riadenie činnosti miestnej akčnej skupiny a organizovanie stretnutí
- finančné riadenie

Základné dokumenty MAS :

- stanovy
- pracovný poriadok
- organizačný poriadok
- volebný poriadok
- štatút volebnej komisie, prípadne iné dokumenty

Organizačná štruktúra MAS pozostáva z:

- valného zhromaždenia, ktoré tvoria všetci členovia MAS
- predsedu, podpredsedov, výkonného výboru, revíznej komisie,
- pod výkonný výbor patrí výberová komisia, monitorovací výbor a kancelária MAS
- kanceláriu MAS tvorí manažér MAS, administratívny pracovník a účtovník

Iniciatívy Košického samosprávneho kraja zamerané na podporu rozvoja vidieka v nadväznosti na Program rozvoja vidieka SR a program Leader, podpora vzniku miestnych akčných skupín

Podpora rozvoja vidieka, sociálno-ekonomický a kultúrny rozvoj vidieckych regiónov patrí medzi **priority Košického samosprávneho kraja**. V období prípravy na Program Leader **Košický samosprávny kraj** vyvíjal iniciatívy zamerané na informovanie aktérov

vidieckeho rozvoja, najmä predstaviteľov mikroregiónov o programe Leader, ako aj o potrebe prípravy a tvorby verejno-súkromných partnerstiev.

Hlavné iniciatívy KSK v príprave vidieckych komunít na programovacie obdobie 2007 – 2013 spočívali najmä v implementácii projektov „Vzdelávanie na vidieku“ a „Budovanie kapacít pre udržateľný regionálny rozvoj v Košickom kraji“ ktoré boli zamerané na vzdelávanie, vytváranie partnerstiev a miestnych akčných skupín, ako aj vo vypracovaní „Stratégie rozvoja vidieka KSK“ ako manuálu pre vypracovanie integrovaných stratégií rozvoja územia.

1. Projekt **Vzdelávanie na vidieku v KSK a príprava na program LEADER**

Projekt bol realizovaný v rámci Iniciatívy Európskeho spoločenstva EQUAL a financovaný z Európskeho sociálneho fondu. Začal sa realizovať v roku 2005 a bol ukončený v marci 2008, spolufinancovaný z rozpočtu KSK vo výške 500 tis. Sk. Projekt mal neinvestičný charakter. Bol realizovaný v dvoch etapách, prvá etapa bola zameraná na iniciovanie dlhodobu evidovaných nezamestnaných a znevýhodnených osôb na trhu práce z vidieka s cieľom obnovenia ich pracovných návykov. Išlo o organizovanie rekvalifikačných kurzov, v priebehu ktorých bolo poskytované aj terénne poradenstvo v praxi. Vzdelávanie sa uskutočnilo na stredných poľnohospodárskych školách v lokalitách Sobrance, Štítnik, Pribeník, Moldava nad Bodvou a Spišská Nová Ves. Aktivity druhej etapy projektu boli zamerané na iniciovanie ľudí na vidieku pre vytváranie verejno-súkromných partnerstiev, informovanie o Programe rozvoja vidieka, o príprave na formovanie miestnych akčných skupín pozostávajúcich z verejného, súkromného a mimovládneho sektora.

2. Projekt OSN (UNDP) „**Budovanie kapacít pre udržateľný regionálny rozvoj v Košickom kraji 2006 – 2009**“

bol zameraný na vytváranie miestnych partnerstiev v mikroregiónoch v Košickom kraji. Projekt sa začal realizovať v roku 2006, kedy bolo schválené spolufinancovanie z rozpočtu KSK a združenie finančných prostriedkov. Ukončený bol v októbri 2009. Košický samosprávny kraj vstupom do projektu mal záujem o to, aby uspelo čo najviac žiadateľov o podporu z Programu rozvoja vidieka z Košického kraja. Celkový objem spolufinancovania z rozpočtu KSK bol 60.000 Eur (1,8 milióna Sk). V rámci projektu bolo **vybraných 6 mikroregiónov**: Duša, Domica, Združenie miest a obcí Hnileckého regiónu, Údolie Bodvy, Dobšiná a Rudohorie (ktoré neskôr z projektu odstúpilo). Týmto mikroregiónom bola poskytnutá pomoc pri formovaní občianskych združení – miestnych akčných skupín a poradenstvo pri vypracovaní integrovaných stratégií rozvoja územia, ktorými sa miestne akčné skupiny mohli uchádzať o podporu z Programu rozvoja vidieka. Základom bolo spájanie verejného, súkromného a mimovládneho sektora do miestnych akčných skupín. V rámci projektu boli zriadené aj kancelárie regionálnych poradcov s cieľom poskytovať poradenstvo pri realizovaní schválených aktivít projektu.

3. Projekt **Stratégia rozvoja vidieka KSK**.

Projekt bol realizovaný v rámci Operačného programu Základná infraštruktúra v rokoch 2006 – 2007. Bol spolufinancovaný z rozpočtu KSK vo výške 5 % oprávnených nákladov projektu, t.j. 124 tis. Sk. Stratégia bola vypracovaná externými odborníkmi pre oblasť rozvoja vidieka. Cieľom vypracovania stratégie bolo vytýčiť strategické smery rozvoja vidieka. Dokument mal byť manuálom pre vypracovanie integrovaných stratégií rozvoja územia, stratégií rozvoja mikroregiónov, prípadne obcí a pre lepšie identifikovanie silných stránok územia a možností jeho rozvoja.

Dokument Stratégia rozvoja vidieka KSK bol odborným tímom pracovníkov odboru regionálneho rozvoja rozpracovaný do stratégií rozvoja vidieka subregiónov resp. vybraných mikroregiónov KSK:

- Stratégia rozvoja vidieka subregiónu Národného parku Slovenský raj
- Stratégia rozvoja vidieka v gemerskej časti subregiónu Národného parku Slovenský kras
- Stratégia rozvoja vidieka Zemplínska šírava – Morské oko
- Stratégia rozvoja vidieka Tokajskej vinohradníckej oblasti
- Stratégia rozvoja vidieka mikroregiónu Použie
- Stratégia rozvoja vidieka v mikroregiónoch Borolo a Koromľa
- Stratégia rozvoja vidieka Medzibodrožie

Stratégie mikroregiónov boli dané k dispozícii jednotlivým mikroregiónom, sú dostupné na webovej stránke Úradu KSK a na odbore regionálneho rozvoja a plánovania.

- 4. Košický samosprávny kraj osobitným listom zo dňa 10. 11. 2009 dal predbežný prísľub** miestnym akčným skupinám, ktoré sa uchádzali o podporu z Programu rozvoja vidieka za predpokladu, že pri hodnotení budú úspešné a zo strany Riadiaceho orgánu pre Program rozvoja vidieka získajú štatút miestnej akčnej skupiny. Stanovisko KSK tvorilo prílohu žiadosti MAS o poskytnutie podpory z Programu rozvoja vidieka. V rámci Košického kraja boli v rámci dvoch výberových kôl úspešné 4 miestne akčné skupiny. Podpora týmto miestnym akčným skupinám bude zo strany KSK **poskytnutá na základe osobitných rokovaní v závislosti od možností rozpočtu KSK a v zmysle predpisov a usmernení Riadiaceho orgánu MP SR pre Program rozvoja vidieka.**

Zameranie a činnosť úspešných miestnych akčných skupín v KSK

- 1. Miestna akčná skupina HORNÁD – SLANSKÉ VRCHY so sídlom v Ždani, okres Košice-okolie**

Do MAS patrí územie **24 obcí:** Blažice, Bohdanovce, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kalša, Kokšov – Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Nižný Čaj, Nový Salaš, Ruskov, Skároš, Slančík, Slanská Huta, Sokolany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Vyšný Čaj, Ždaňa

Percento z počtu 114 obcí okresu: 21 %

Počet obyvateľov MAS: 27 831 obyv., **24,4 %** z počtu obyvateľov okresu

Rozloha územia: 219,2 km², **14,3 % z rozlohy okresu**

Strategický cieľ ISRÚ Hornád – Slanské vrchy: „Podporiť trvaloudržateľný rozvoj územia MAS Hornád – Slanské vrchy a zlepšiť kvalitu života jeho obyvateľov“

Súčasný stav implementácie ISRÚ HORNÁD – SLANSKÉ VRCHY:

⇒ Podpísaná zmluva medzi MP SR a MAS HORNÁD-SLANSKÉ VRCHY, o.z.

⇒ Schválené dokumenty: Organizačný poriadok, Pracovný poriadok, Volebný poriadok a Štatút výberovej komisie

⇒ Valné zhromaždenie má 50 členov

⇒ **Zverejnená 1. výzva** na predkladanie projektových žiadostí v rámci opatrenia 1.1.3.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo s termínom podávania žiadostí od 23. 6. do 31. augusta 2010

- Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: rozpätie 3 000 EUR – 40 000 EUR, maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov 100 %

- Pre zverejnenú výzvu je k dispozícii rozpočet 960 000 EUR
- Oprávnené činnosti: výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk, tržníc a amfiteátrů v ich okolía
- Oprávnení prijímatelia pomoci: obce patriace do MAS HORNÁD-SLANSKÉ VRCHY

Zameranie priorit a opatrení Integrovanej stratégie rozvoja územia HORNÁD-SLANSKÉ VRCHY tvorí prílohu č. 1

2. Miestna akčná skupina RUDOHORIE, o.z. so sídlom v Jasove, okres Košice-okolie

Do MAS patrí územie **15 obcí**: Baška, Bukovec, Hodkovce, Hýľov, Jasov, Malá Ida, Medzev, Nováčany, Poproč, Rudník, Šemša, Štós, Vyšný Klatov, Vyšný Medzev, Zlatá Idka

Percento z počtu 114 obcí okresu: 13 %

Počet obyvateľov MAS: 16 939 obyvateľov, **15 % z počtu obyvateľov okresu**

Rozloha územia: 306,05 km², **20 % z rozlohy okresu**

Strategický cieľ ISRÚ MAS Rudohorie: „Zvýšiť konkurencieschopnosť a atraktivitu územia MAS RUDOHORIE využitím prírodného, kultúrneho potenciálu územia vrátane skvalitnenia infraštruktúry, rozvoja partnerstiev a spolupatričnosti v území“

Súčasný stav implementácie ISRÚ RUDOHORIE:

⇒ Podpísaná zmluva medzi MP SR a MAS RUDOHORIE o.z.

⇒ Schválená organizačná štruktúra MAS, valné zhromaždenie má 45 členov

⇒ **Zverejnená 1. výzva** na predkladanie projektových žiadostí v rámci opatrenia 1.1.2.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo s termínom podávania žiadostí v termíne: 29. 6. do 30. 9. 2010.

- Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: rozpätie 5 000 – 35 000 EUR, maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov 100 %
- Rozpočet pre opatrenie je 805 000 EUR
- Oprávnené činnosti: výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk a tržníc
- Oprávnení prijímatelia pomoci: obce patriace do MAS RUDOHORIE

Zameranie priorit a opatrení Integrovanej stratégie rozvoja územia MAS RUDOHORIE tvorí prílohu č. 2.

3. MAS, občianske združenie KRAS so sídlom v Plešivci, okres Rožňava

Do MAS patrí územie **19 obcí**: Ardovo, Bohúňovo, Bretka, Čolkovo, Dlhá Ves, Gemerská Hôrka, Gemerská Panica, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Tučnou, Kečovo, Kunová Teplica, Meliata, Pašková, Plešivec, Silica, Silická Brezová, Silická Jablonica, Slavec

Percento z počtu 62 obcí okresu: 30,6 %

Počet obyvateľov MAS: 11 734 obyvateľov, **19 % z počtu obyvateľov okresu**

Rozloha územia MAS: 354,4 km², **30 % z rozlohy okresu Rožňava**

Strategický cieľ ISRÚ KRAS: „Zvýšiť zamestnanosť a kúpyschopnosť obyvateľstva a celkovú atraktivitu a konkurencieschopnosť územia KRAS do roku 2015“

Súčasný stav implementácie ISRÚ KRAS:

- ⇒ Podpísaná zmluva medzi MP SR a Občianskym združením KRAS dňa 27. 5. 2010
 - ⇒ Pôdohospodárska platobná agentúra 19. 5. 2010 udelila štatút MAS pre Občianske združenie KRAS
 - ⇒ Schválená organizačná štruktúra MAS
 - ⇒ **Zverejnená 1. výzva** na predkladanie projektových žiadostí v rámci opatrenia 3.2.2. Základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo v termíne 16. 6. – 30. 9. 2010
 - Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: je v rozpätí 5 000 – 80 000 EUR, maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov je 100 %
 - Rozpočet pre opatrenie je: **498 000 EUR**
 - **Oprávnené činnosti:**
 - rekonštrukcia a modernizácia rekreačných zón;
 - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk (vrátane krytých a zázemí týchto ihrísk), tržníc (vrátane krytých), autobusových zastávok a pod., (napr. obecných rozhlasov);
 - rekonštrukcia a modernizácia obecných stavieb (napr. obecný úrad, kultúrny dom, dom smútku) a objektov spoločenského významu (napr. amfiteátre) vrátane ich okolia (okrem stavieb a budov evidovaných na Ministerstve kultúry SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO) vrátane zriadenia pripojenia na internet.
 - **Oprávnení prijímatelia pomoci:** obce patriace do Občianskeho združenia KRAS
- Zameranie priorít a opatrení Integrovannej stratégie rozvoja územia MAS, občianske združenie KRAS tvorí prílohu č. 3.

4. Miestna akčná skupina TOKAJ – ROVINA so sídlom v Slovenskom Novom Meste, okres Trebišov

Do MAS patrí územie **21 obcí**: Bara, Borša, Cejkov, Čerhov, Černochovej, Hraň, Hrčel', Kašov, Kožuchov, Kysta, Ladmovce, Malá Trňa, Novosad, Slovenské Nové Mesto, Sirník, Veľká Trňa, Viničky, Zemplín, Zemplínske Hradište, Zemplínske Jastrabie, Zemplínsky Branč

Percento z počtu 82 obcí okresu: **26 %**

Počet obyvateľov MAS: 14 263 obyvateľov, t.j. **13,6 % z počtu obyvateľov okresu**

Rozloha územia: 231,4 km², **21,5 % z rozlohy okresu**

Strategický cieľ ISRÚ: „Zvýšiť kvalitu života, progresivitu a atraktivitu územia MAS TOKAJ-ROVINA do roku 2015 a to prostredníctvom vyššej konkurencieschopnosti, dobudovania infraštruktúry a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu prezentujúceho špecifiká územia MAS TOKAJ-ROVINA“

Súčasný stav implementácie ISRÚ MAS TOKAJ – ROVINA

- ⇒ Podpísaná zmluva medzi MP SR a MAS TOKAJ-ROVINA, o.z.
- ⇒ Schválená organizačná štruktúra, valné zhromaždenie má 43 členov, z toho 21 členov je z verejného sektora a 22 členov zo súkromného a občianskeho sektora
- ⇒ **Zverejnená 1. výzva** na predkladanie projektových žiadostí v rámci opatrenia 1.3.1. Základné služby pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo s termínom podávania žiadostí v termíne: 29. 6. **do 16. 9. 2010**.
 - Výška oprávnených výdavkov na 1 projekt: **rozpätie 2 000 – 35 000 EUR**, maximálna výška pomoci z celkových oprávnených výdavkov 100 %
 - Rozpočet pre opatrenie je 735 000 EUR

- **Oprávnené činnosti:** výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk (vrátane krytých a zázemí týchto ihrísk) a tržníc (vrátane krytých), amfiteátrov, autobusových zastávok
- **Oprávnení prijímatelia pomoci:** obce patriace do MAS TOKAJ-ROVINA

Zameranie priorit a opatrení Integrovannej stratégie rozvoja územia TOKAJ – ROVINA tvorí prílohu č. 4

Organizačné štruktúry - agentúry, občianske združenia, neziskové organizácie, mimovládne organizácie so sídlom v Košickom kraji zamerané na podporu rozvoja vidieka

- **Národná sieť rozvoja vidieka:** Na základe Nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) má každý členský štát povinnosť **zriadiť národnú sieť rozvoja vidieka** (ďalej ako NSRV), ktorá zoskupuje organizácie a orgány správy zapojené do rozvoja vidieka. Program rozvoja vidieka SR 2007-2013 definuje štruktúru NSRV a Jednotky NSRV ako výkonného prvku siete, pričom funkciu Jednotky NSRV vykonáva **Agentúra pre rozvoj vidieka so sídlom v Nitre**. Je to samostatné Oddelenie Národnej siete rozvoja vidieka. Väčšina tímu NSRV je decentralizovaná a jednotlivé regionálne pracoviská (www.nsrv.sk) pôsobia v regiónoch Slovenska, kde sú lokalizované v rámci existujúcich organizácií zameraných na rozvoj vidieka, pričom je reflektovaná požiadavka na využívanie existujúcich inštitucionálnych štruktúr a kapacít. V Košickom kraji NSRV - regionálne pracovisko Košice zastrešuje Regionálna rozvojová agentúra Borolo so sídlom v Sobrance, regionálnou koordinátorkou NSRV je reprezentantka neziskovej organizácie Eurokonzult Košice. Zameranie činnosti regionálneho pracoviska NSRV: propagácia, semináre, konzultácie, poskytovanie informácií.
- **Eurokonzult Košice, n.o.** – služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti, vzdelávania, tvorba a ochrana životného prostredia, informačné služby
- Ľudia a voda, o.z. Košice, Sosna, o.z. Košice, Krasturist, o.z. Dvorníky – Včeláre (produkt Turnianska vína cesta), Bodrogtour, o.z. Kráľovský Chlmec, Protornensis, o.z. Turňa nad Bodvou (projekt pracovný a sociálny inkubátor), Spoločnosť priateľov zeme, o.z. Košice (ochrana životného prostredia a prírody), ETP, nezisková konzultačno-vzdelávacia organizácia, Spektrum-Východ Prešov, o.z. (podpora trvaloudržateľného regionálneho rozvoja spoločnosti),
- Spolok pre obnovu dediny Polomka (zakladanie vidieckych klubov pre obnovu dediny), spoluorganizovanie súťaží Program obnovy dediny, Dedina roka
- Vidiecky parlament SR (VIPA), Regionálne VIPA Košice
- Karpatský rozvojový inštitút Košice, nezisková MVO zameraná na podporu integrovaného regionálneho rozvoja (vypracovanie programov rozvoja)
- Regionálne rozvojové agentúry (Spišská Nová Ves, Rožňava, Moldava nad Bodvou, Michalovce, Sobrance, Trebišov, Kráľovský Chlmec), vypracovanie projektových žiadostí, programov rozvoja ap.
- Agentúra na podporu rozvoja vidieka KSK, n.o. Košice, poradenstvo, konzultácie, vzdelávanie, informovanie, vypracovanie a implementácia schválených projektových žiadostí

Hodnotenie absorpčnej kapacity vidieka KSK v nadväznosti na programové dokumenty

Absorpčnú schopnosť vidieka v rámci predkladanej informatívnej správy analyzujeme v nadväznosti na nasledovné programové dokumenty:

- a. **Program rozvoja vidieka SR, Os 3** – Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva
- b. **Regionálny operačný program**, prioritná os 3 Regenerácia sídiel
- c. **Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast**, prioritná os 2, opatrenie 2.2. Budovanie a modernizácia osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky

K bodu a.: Program rozvoja vidieka SR

Program rozvoja vidieka SR umožňuje čerpať prostriedky oprávneným prijímateľom pomoci z Európskeho fondu pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieka. Zameranie podpory je obsiahnuté v 4 prioritných osiach

1. zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
2. zlepšenie životného prostredia a krajiny
3. **kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva**
4. **Leader**

Úspešnosť projektov v rámci Programu rozvoja vidieka hodnotíme iba v rámci osi 3 (Kvalita života vo vidieckych oblastiach) a osi 4 (program Leader), kde oprávnenými žiadateľmi je verejný sektor.

Prioritná os 3 – Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva:

Opatrenia:

- 3.1. Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam
- 3.2. Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu
- 3.3. Vzdelávanie a informovanie
- 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo
- 3.4.2. Obnova a rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb
- 3.5. Získavanie zručností, ožiovovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia

Zoznam schválených projektov – stav k 31. 12. 2009 je uverejnený na stránke Poľnohospodárskej platobnej agentúry (www.apa.sk) v období spracovania predmetnej správy za nasledovné opatrenia:

- 3.1. Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam
- 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo
- 3.4.2. Obnova a rozvoj obcí
- 3.5. Získavanie zručností, ožiovovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia

Opatrenie 3.1. Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

V rámci opatrenia k 31. 12. 2009 bolo schválených 10 projektov, z toho za Košický samosprávny kraj 1 projekt – Bioplynová stanica Csatlós ([príloha č. 5](#)).

Košický samosprávny kraj sa na čerpaní prostriedkov v rámci tohto opatrenia **podieľal 12 %**.

Opatrenie 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo

V rámci opatrenia k 31. 12. 2009 bolo schválených 297 projektov, z toho za Košický samosprávny kraj bolo schválených iba **23 projektov**. **Košický kraj sa na počte schválených projektov podieľal 8 %**. Zoznam projektov tvorí prílohu č. 6

Opatrenie 3.4.2. Obnova a rozvoj obcí

V rámci opatrenia k 31. 12. 2009 bolo schválených 179 projektov, z toho za Košický samosprávny kraj bolo schválených **13 projektov**. **Košický kraj sa na počte schválených projektov podieľal iba 7 %**. Zoznam projektov tvorí prílohu č. 7

Opatrenie 3.5. Získavanie zručností, ožiovovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia

V rámci opatrenia k 31. 12. 2009 bolo schválených 14 projektov, z toho za Košický samosprávny kraj boli schválené **2 projekty**. **Košický kraj sa na počte schválených projektov podieľal 14 %**. Zoznam projektov tvorí prílohu č. 8

Prioritná os 4 - Program Leader. Úspešnosť Košického kraja v rámci tohto programu bola hodnotená v prvej časti informatívnej správy.

K bodu b.: Regionálny operačný program, prioritná os 4 Regenerácia sídiel

Opatrenie 4.1. Regenerácia sídiel, **4.1.a** – samostatne dopytovo orientované projekty a **4.1c** obce s rómskym osídlením (zdroj: www.ropka.sk). Prijímateľmi pomoci sú inovačné a kohézne póly rastu. Zoznam schválených projektov tvorí prílohu č. 9

K bodu c.: Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, prioritná os 2, opatrenie 2.2. Budovanie a modernizácia osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky, 1. výzva 13. 2. 2009 (2. výzva mala uzávierku 28. 6. 2010). Zoznam projektov tvorí prílohu č. 10

Zhodnotenie absorpčnej schopnosti vidieka Košického kraja podľa vybraných operačných programov a schválených projektov:

Operačný program, opatrenie	Počet schvál. projektov spolu	Počet schvál. projektov KSK	Podiel KSK na počte schvál. projektov v %	Finančný objem schvál. projektov v tis. EUR	Finančný objem schvál. projektov KSK v tis. EUR	Podiel KSK na objeme fin. prostr. v %
Program rozvoja vidieka (PRV) opatrenie 3.1.	10	1	10 %	12 264	1 504	12 %
PRV, opatrenie 3.4.1.	297	23	8 %	51 292	3 628	7 %
PRV, opatrenie 3.4.2.	179	13	7 %	30 310	2 801	9 %
PRV, opatrenie 3.5.	14	2	14 %	857	110	13 %
ROP, opatrenie 4.1a	446	79	18 %	.	.	.
ROP, opatrenie 4.1c	45	18	40 %	49 012	21 234	43 %
OP Konkurencieschopnosť a hosp. rast, opatrenie 2.2.	117	6	5 %	22 872	1 098	5 %

Na základe vyššie uvedených informácií o počte podporených miestnych akčných skupín, ako aj o počte schválených projektov podľa vybraných opatrení môžeme **konštatovať**, že:

1. absorpčná kapacita vidieka vyjadrená počtom podporených miestnych akčných skupín je **porovnateľná** s inými samosprávnymi krajinami
2. **absorpčná kapacita vidieka Košického kraja je vyššia, ako bol počet schválených projektov a objem získaných finančných prostriedkov k 31. 12. 2009**
 - v rámci **Programu rozvoja vidieka** a vybraných opatrení v rámci prioritnej osi 3 sa Košický kraj na **počte schválených projektov podieľal v rozpätí 7 - 14 %**
 - v rámci **ROP** - opatrenie Regenerácia sídiel - samostatne dopytovo orientované projekty a projekty rozvoja obcí s rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí sa Košický kraj na počte schválených projektov podieľal v rozpätí **18 – 40 %**
2. **z hľadiska objemu finančných prostriedkov KSK mal najvyššie čerpanie** v rámci ROP opatrenie 4.1.c Regenerácia sídiel - projekty rozvoja obcí s rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí (43 %); u ostatných posudzovaných opatrení sa KSK na čerpaní prostriedkov podieľal v rozpätí **5 – 13 %**

Navrhované aktivity KSK zamerané na podporu rozvoja vidieka v ďalšom období:

Na úrovni odborov KSK, najmä odboru regionálneho rozvoja a plánovania, riadenia implementácie európskych projektov, kultúry a cestovného ruchu, implementácie SO/RO a **Agentúry na podporu regionálneho rozvoja**, n.o. Košice pre ďalšiu podporu rozvoja vidieka **odporúčame**:

1. iniciovať vytvorenie spoločnej platformy podporených miestnych akčných skupín v Košickom samosprávnom kraji za účelom výmeny skúseností a dobrých postupov súvisiacich s realizovaním integrovaných stratégií rozvoja podporených MAS a organizácie chodu miestnych akčných skupín
2. poskytnúť spolufinancovanie podporeným miestnym akčným skupinám v Košickom kraji v zmysle predbežného prísľubu s ohľadom na možnosti rozpočtu KSK a v súlade s usmernením Riadiaceho orgánu pre Program rozvoja vidieka a stanovami MAS
3. pokračovať vo vypracovaní stratégií rozvoja mikroregiónov ako pomoc pre realizovanie ich rozvojových zámerov a podávanie individuálnych projektov zo strany obcí v nadväznosti na prioritnú os 3 Program rozvoja vidieka SR
4. pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja KSK venovať pozornosť problematike rozvoja vidieka
5. poskytovať odbornú pomoc pri aktualizácii programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí a pri ich zosúladovaní so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
6. vytvoriť predpoklady a využiť možnosti pre realizáciu krajského kola súťaže Dedina Košického kraja (prvý ročník v roku 2011) v súlade so schváleným organizačným zabezpečením súťaže zo strany spoluorganizátorov súťaže s cieľom vytvárania podmienok pre skrášľovanie obcí a zvyšovanie kvality života na vidieku.

Prílohy:

Príloha č. 1

Zameranie priorit a opatrení Integrovannej stratégie rozvoja územia MAS HORNÁD – SLANSKÉ VRCHY

Strategická priorita 1 Kvalita a infraštruktúra územia	Strategická priorita 2 Kvalita životného prostredia	Strategická priorita 3 Kvalita ľudských zdrojov a vzdelávania – podpora zamestnanosti a rozvoja územia	Strategická priorita 4 Kvalita služieb v oblasti cestovného ruchu
<u>Špecifický cieľ 1.1.</u> Zlepšiť kvalitu infraštruktúry v území MAS <u>Priorita 1.1.1.</u> Technická infraštruktúra <u>Opatrenie 1.1.1.2.:</u> Obnova a rozvoj obcí <u>Činnosti:</u> Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia cyklotrás, verejných priestranstiev a parkov <u>Priorita 1.1.3.</u> <u>Športová</u> <u>a voľnočasová</u> <u>infraštruktúra</u> <u>Opatrenie 1.1.3.1.</u> Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo <u>Činnosti:</u> Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských ihrísk (vr. krytých a zázemí týchto ihrísk) amfiteátrov vr. ich okolía	<u>Špecifický cieľ 2.1.</u> Zminimalizovať negatívne dopady ľudskej činnosti na životné prostredie v území	<u>Špecifický cieľ 3.1.</u> Podporiť budovanie ľudských zdrojov a ich účasť na rozvoji územia MAS prostredníctvom celoživotného vzdelávania. Prispieť k udržaniu resp. zvýšeniu zamestnanosti v území MAS <u>Priorita 3.1.1.</u> Celoživotné vzdelávanie a rekvalifikácia <u>Opatrenie 3.1.1.1.</u> Vzdelávanie a informovanie <u>Činnosti:</u> Všetky formy ďalšieho vzdelávania, ktorých zameranie je v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ a SR (vzdelávacie aktivity určené pre podnikateľov a verejnú správu zamerané na ekonomiku podniku, zavádzanie nových metód práce a riadenia vo vidieckom priestore, manažment vo vidieckom priestore, manažment kvality, inovácie, ochrana ŽP, obnova a rozvoj vidieka, prístup Leader)	<u>Špecifický cieľ 4.1.</u> Zlepšiť kvalitu a podporiť kooordinovaný a integrovaný rozvoj služieb v oblasti CR a rekreácie <u>Priorita 4.1.1.</u> Infraštruktúra cestovného ruchu <u>Opatrenie 4.1.1.3.</u> Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam <u>Činnosti:</u> Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vr. hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností (fitness centrá, sociálne zariadenia, ČOV ap.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, strojov a technológií vr. zariadenia pripojenia na internet Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov pre rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, cyklotrasy, vodné športy, zimné športy, sauna, bazén, detské ihrisko ap.) – stavebné investície, investície do

			vybavenia strojov a technológií vr. zariadenia pripojenia na internet <u>Opatrenie 4.1.1.5.</u> Podpora činností v oblasti vidieckeho CR Priorita 4.1.2. Infraštruktúra CR <u>Činnosti:</u> Marketing služieb vidieckeho CR a rozvoja regiónu na národnej a nadnárodnej úrovni <u>Opatrenie 4.1.2.1.</u> Vykonávanie projektov spolupráce

Zdroj: www.hornad-slanskevrchy.sk

Príloha č. 2

Zameranie priorít a opatrení Integrovannej stratégie rozvoja územia MAS RUDOHORIE

Strategická priorita 1 Infraštruktúra verejných služieb	Strategická priorita 2 Životné prostredie a environmentálna infraštruktúra	Strategická priorita 3 Vidiecky cestovný ruch	Strategická priorita 4 Vzdelávanie a partnerská spolupráca
<u>Špecifický cieľ 1.1.</u> Zvýšiť kvalitu dopravnej, občianskej a technickej infraštruktúry <u>Priorita 1.1.1.</u> Dopravná infraštruktúra <u>Priorita 1.1.2.</u> Šport a oddych <u>Opatrenie:</u> výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk <u>Priorita 1.1.3.</u> Kultúrna a spoločenská vybavenosť <u>Priorita 1.4.</u> Technická infraštruktúra	<u>Špecifický cieľ 2.1.</u> Zvýšiť kvalitu a ochranu ŽP prostredníctvom efektívneho VH, nakladania s odpadmi a zveľad'ovania VP <u>Priorita 2.1.1.</u> Vodovody a kanalizácie <u>Priorita 2.1.2.</u> Nakladanie s odpadmi <u>Priorita 2.1.3.</u> Vzhľad obcí <u>Opatrenie:</u> výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a parkov	<u>Špecifický cieľ 3.1.</u> Zlepšiť kvalitu zariadení cestovného ruchu a zvýšiť úroveň poskytovaných služieb cestovného ruchu <u>Priorita 3.1.1.</u> Infraštruktúra a zariadenia cestovného ruchu <u>Opatrenie:</u> výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných zariadení (sauna, krb, bazén) <u>Priorita 3.1.2.</u> Služby cestovného ruchu <u>Opatrenie:</u> A. výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky pre rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo,	<u>Špecifický cieľ 4.1.</u> Zvýšiť vzdelanostnú úroveň a rozvinúť partnerskú spoluprácu <u>Priorita 4.1.1.</u> Vzdelávanie Vzdelávacie aktivity pre podniky a verejný sektor; ekonomika podniku, zavádzanie nových metód a nástrojov práce a riadenia vo vidieckom priestore, manažment kvality, inovácie, zavádzanie IKT, ochrana ŽP... <u>Priorita 4.1.2.</u> Rozvoj partnerskej spolupráce

		cykloturistika... atď.; B. marketing služieb vidieckeho CR a rozvoja regiónu – príprava a tlač propagačných materiálov, účasť na výstavách, IKT, získanie Znak kvality <i>Priorita 3.1.3. Doplnková výroba</i> <u>Opatrenie:</u> Výroba a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov	

Zdroj: www.rudohorie.sk

Príloha č. 3

Zameranie priorít a opatrení Integrovannej stratégie rozvoja územia MAS, občianske združenie KRAS

Strategická priorita 1 Rozvoj cestovného ruchu	Strategická priorita 2 Využívanie miestnych zdrojov	Strategická priorita 3 Kvalita služieb
<u>Špecifický cieľ 1.1.</u> Dobudovať infraštruktúru cestovného ruchu <u>Opatrenie 1.1.1.:</u> Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu <u>Podporované činnosti:</u> - rekonštrukcia a modernizácia nízkapacitných ubytovacích zariadení s kapacitou max. 10 lôžok - prestavba časti rodinných domov na nízkapacitné ubytovacie zariadenia - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia kempingového ubytovania vr. prístupových ciest, spevnených parkovacích plôch.... - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných zariadení (sauna, krb, bazén....) <u>Opatrenie 1.1.2.</u> Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam <u>Podporované činnosti:</u> - rekonštrukcia a modernizácia rekreačných a ubytovacích	<u>Špecifický cieľ 2.1.</u> Znížiť energetickú náročnosť územia na báze využitia miestnych zdrojov <u>Opatrenia mimo PRV</u> <u>Špecifický cieľ 2.2.</u> Skvalitniť výrobu a marketing regionálnych produktov <u>Opatrenie 2.2.1.</u> Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam <u>Oprávnené činnosti:</u> Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr. . výstavba, rekonštrukcia a modernizácia výrobných a predajných objektov (pri rekonštrukcii a modernizácii vr. technológií) a nákup strojov, technológií a zariadení pre výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov (napr. tkanie ľanového plátna a následná výroba národných	<u>Špecifický cieľ 3.1.</u> Zvýšiť vzdelanostnú úroveň poskytovateľov služieb <u>Opatrenie 3.1.1.</u> Vzdelávanie a informovanie Cieľom podpory sú vzdelávacie projekty zamerané na získavanie, prehlbovanie, inovácie vedomostí, zručností a šírenie informácií o jednotlivých opatreniach osi 3 EPFRV. Oprávnené sú všetky vzdelávacie a informačné aktivity, ktoré súvisia s cieľmi opatrení - všetky formy ďalšieho vzdelávania, ktorých zameranie je v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ a SR - vzdelávacie aktivity určené pre podnikateľov a verejnú správu zamerané na ekonomiku podniku, zavádzanie nových metód práce a riadenia vo vidieckom priestore, manažment vo vidieckom priestore, manažment kvality, inovácie,

zariadení s kapacitou 11 – 40 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológie vr. zariadenia pripojenia na internet - rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty s kapacitou 11 – 40 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológie vr. zariadenia pripojenia na internet - rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vr. hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností (napr. kryté bazény, fitness centrá, masáže a solárne zariadenia, sociálne zariadenia, ČOV ap.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vr. zariadenia pripojenia na internet - rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdecko, rybárstvo, poľovníctvo, pltníctvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy, sauna, bazén, detské ihrisko ap.) – stavebné investície, investície do vybavenia strojov a technológií vr. zariadenia pripojenia na internet <u>Opatrenie 1.1.3. Podpora podnikateľských aktivít v CR</u> <u>Špecifický cieľ 1.2.:</u> Vytvoriť a predávať produkty cestovného ruchu územia KRAS <u>Opatrenie 1.2.1. Podpora činností v oblasti vidieckeho CR</u> <u>Podporované činnosti:</u> marketing služieb vidieckeho CR a rozvoja regiónu	ľudových krov ap.) – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vr. zariadenia pripojenia na internet - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia predajných miest znamená založenie a prevádzkovanie malých predajných miest umiestnených priamo na farmách alebo miestach dostupných pre návštevníkov regiónu, kde prijímateľ pomoci bude môcť predávať svoje výrobky vyrobené v rámci tohto opatrenia, napr. ľudovoumelecké výrobky, vyrezávané drevené črpačky, kroje, keramika....; súčasťou stavebných investícií môžu byť aj prístupové cesty, pripojenie na inžinierske siete a úpravy v rámci areálu <u>Špecifický cieľ 2.3. Zvýšiť počet alternatívnych poľnohospodárskych produktov a ich spracovanie v podnikoch na území KRAS</u>	ochrana ŽP, obnova a rozvoj vidieka...) <u>Špecifický cieľ 3.2. Skvalitniť a rozšíriť ponuku služieb pre obyvateľstvo</u> <u>Opatrenie 3.2.1. Obnova a rozvoj obcí</u> <u>Oprávnené činnosti:</u> - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov - rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, cyklotrás, verejných priestranstiev a parkov Typ podporených aktivít: - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnej technickej infraštruktúry (dopravná infraštruktúra) - zlepšenie vzhľadu obcí (verejné priestranstvá, parky) <u>Opatrenie 3.2.2. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo</u> <u>Oprávnené činnosti:</u> - rekonštrukcia a modernizácia rekreačných zón - výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk (vr. krytých) a zázemí týchto ihrísk, tržníc (vr. krytých), autobusových zastávok ap. (napr. obecných rozhlasov) - rekonštrukcia a modernizácia obecných stavieb (napr. obecných úrad, kultúrny dom, dom smútku) a objektov spoločenského významu (napr. amfiteáter) vr. ich okolia, zriadenie pripojenia na internet Typ podporených aktivít: - rekonštrukcia a modernizácia miestnej infraštruktúry investície do objektov podporujúcich voľnočasové aktivity

Zdroj: www.maskras.sk

Príloha č. 4

Zameranie priorít a opatrení Integrovannej stratégie rozvoja územia TOKAJ – ROVINA

Strategická priorita 1 Obnova a rozvoj obcí	Strategická priorita 2 Cestovný ruch	Strategická priorita 3 Efektívne poľnohospodárstvo, vzdelávanie a spolupráca
<u>Špecifický cieľ 1.1.</u> Zvýšiť životnú úroveň pomocou kvalitnej infraštruktúry verejných služieb a obnovy obcí Priorita 1 Dopravná infraštruktúra Priorita 2 Technická infraštruktúra Priorita 3 Občianska infraštruktúra <u>Opatrenie 1.3.1.</u> Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo <u>Podporované činnosti:</u> Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk (vr. krytých a zázemí týchto ihrísk), tržníc (vr. krytých), amfiteátrov, autobusových zastávok <u>Opatrenie 1.4.1.</u> Obnova a rozvoj obcí <u>Podporované činnosti:</u> Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejných priestranstiev a parkov Priorita 4 Vzhľad obcí	<u>Špecifický cieľ 2.1.</u> Zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, vidieckej turistiky a agroturistiky Priorita 1. Infraštruktúra a zariadenia cestovného ruchu Priorita 2 Služby cestovného ruchu <u>Opatrenie 2.2.1.</u> Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, <u>Podporované činnosti:</u> A. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných zariadení (sauna, krb, bazén a pod.) B. Marketing služieb vidieckeho cestovného ruchu a rozvoja regiónu (príprava a tlač propagačných materiálov, účasť na výstavách CR, budovanie IKT, systém udeľovania Znakú kvality...) <u>Opatrenie 2.2.2.</u> Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam <u>Podporované činnosti:</u> Výstavba, rekonštrukcia a modernizácie areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (detské ihrisko, sauna, bazén a pod.)	<u>Špecifický cieľ 3.1.</u> Zvýšiť efektívnosť poľnohospodárskych činností vrátane diverzifikácie, ekologického hospodárenia a rozvíjať vzdelávanie a spoluprácu Priorita 1. Efektívne poľnohospodárstvo Priorita 2. Vzdelávanie obyvateľov <u>Opatrenie 3.2.1.</u> Vzdelávanie a informovanie <u>Podporované činnosti:</u> Vzdelávacie aktivity určené pre podnikateľské subjekty a verejný sektor zamerané na ekonomiku podniku, zavádzanie nových metód práce a riadenia vo vidieckom priestore, manažment vo vidieckom priestore, manažment kvality, inovácie, ochrana ŽP, obnova a rozvoj vidieka...) Priorita 3 Rozvoj partnerskej spolupráce

Zdroj: www.rudohorie.sk/tokaj

Príloha 5:

Program rozvoja vidieka, opatrenie 3.1. Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Názov projektu	Schválený príspevok
Bioplynová stanica Csatlós, žiadateľ Ladislav Csatlós	1 504 282,02 EUR

Zdroj: www.ppa.sk

Príloha č. 6

Program rozvoja vidieka, opatrenie 3.4.1. Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo - schválené projekty za Košický kraj:

Názov projektu	Okres žiadateľa	Schválený príspevok v EUR
1. Rekonštrukcia a modernizácia obecného domu v obci Hatalov	Michalovce	255 091,80
2. Rekonštrukcia a modernizácia Obecného domu Laškovce	Michalovce	162 000,20
3. Rekonštrukcia obecného úradu a kultúrneho domu obce Hrušov	Spišská Nová Ves	122 050,85
Malé Trakany – kultúrne zariadenie obce	Trebišov	303 198,18
4. Rekonštrukcia bývalého vodného mlyna na Dom tradičných remesiel v obci Vlachovo	Rožňava	219 230,64
5. Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu a domu smútku, obec Beniakovce	Košice-okolie	54 036,39
6. Zveľadenie obecného majetku v obci Zemplínsky Branč – rekonštrukcia kultúrneho domu	Trebišov	189 286,03
7. Prestavba budovy kultúrneho domu na obecný inkubátor v obci Rudná	Rožňava	199 069,41
8. Rekonštrukcia kultúrneho domu Hriadky	Trebišov	150 780,00
9. Rekonštrukcia obecného úradu v obci Luhýňa	Trebišov	103 152,15
10. Rekonštrukcia kultúrneho domu v obci Stanča	Trebišov	170 889,76
11. Rekonštrukcia obecného úradu a kultúrneho domu Kristy	Sobrance	86 563,60
12. Rekonštrukcia obecného úradu a úprava jeho okolia, Vyšná Rybnica	Sobrance	118 433,24
13. Stavebné úpravy budovy obecného úradu a kultúrno-spoločenskej budovy v Kačanove	Michalovce	109 548,58
14. Modernizácia a rekonštrukcia kultúrneho domu Gočovo	Rožňava	161 009,93
15. Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu, knižnice, požiarnej zbrojnice v Kružnej	Rožňava	149 100,00
16. Rekonštrukcia Domu smútku v obci Baška	Košice-okolie	125 994,93
17. Hažín: Kultúrny dom – rekonštrukcia a prístavba	Michalovce	217 693,04
18. Rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu, obec Kysta	Trebišov	119 451,51
19. Obecný úrad a kultúrny dom, výmena okien a zateplenie, Trnávka	Trebišov	36 449,43
20. Rekonštrukcia kultúrneho domu a obecného úradu obce Tibava	Sobrance	171 348,79
21. Rekonštrukcia spoločensko-kultúrneho centra Chrasť nad Hornádom	Spišská Nová Ves	233 732,54
22. Rekonštrukcia budovy obecného úradu Rakovnica	Rožňava	170 700,00

Zdroj: www.ppa.sk

Príloha č. 7

Program rozvoja vidieka, opatrenie 3.4.2. Obnova a rozvoj obcí - schválené projekty v rámci opatrenia za Košický kraj:

Názov projektu	Okres žiadateľa	Schválený

		príspevok v EUR
1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v obci Kusín	Michalovce	122 736,46
2. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v obci Suché	Michalovce	158 334,81
3. Rekonštrukcia obecného chodníka v obci Baškovce	Sobrance	100 758,29
4. Zveľadenie obecného majetku v obci Plehotice – rekonštrukcia Cintorínskej ulice	Trebišov	220 281,97
5. Dostavba splaškovej gravitačnej kanalizácie Drahňov	Michalovce	370 969,02
6. Oborín – Rekonštrukcia miestnych komunikácií a celková úprava priestranstiev	Michalovce	330 351,47
7. Rekonštrukcia MK v obci Kaluža	Michalovce	108 000,10
8. Rekonštrukcia a modernizácia verejného priestranstva centra obce Malá Trňa	Trebišov	178 905,56
9. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v obci Vľbnica	Michalovce	304 008,99
10. Modernizácia miestnych komunikácií v obci Čičarovce	Michalovce	243 899,79
11. Rekonštrukcia komunikácií v obci Lastovce	Trebišov	321 672,41
12. Petrovce – PD centrálneho priestoru obce SO 02 – vodná nádrž	Michalovce	92 968,85
13. Gyňov – rekonštrukcia vodovodu	Košice-okolie	247 620,60

Zdroj: www.ppa.sk

Príloha č. 8

Program rozvoja vidieka, opatrenie 3.5. Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia - schválené projekty v rámci opatrenia za Košický kraj:

Názov projektu	Okres žiadateľa	Schválený príspevok v EUR
3. Poďme spolu – k úžitku nám i prírode, MAS Duša, o.z.	Michalovce	80 554,01
4. Integrovaná stratégia územia Dobšinského kraj, občianske združenie Dobšinského kraj	Rožňava	28 633,07

Zdroj: www.ppa.sk

Príloha č. 9

Regionálny operačný program

Názov projektu, sídlo žiadateľa	okres žiadateľa	výška NFP odporúčané na schválenie
4.1a Regenerácia sídiel – samostatne dopytovo orientované projekty, 1. kolo		
30. 3. – 7. 5. 2010		
1. Obnova centrálnej zóny obce Nižná Slaná	Rožňava	589 171,78
2. Revitalizácie verejných priestranstiev Rakovec nad Ondavou	Michalovce	439 141,55
3. Regenerácia obce Štítnik	Rožňava	626 924,28

4. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Bol'	Trebišov	435 276,20
5. Rekonštrukcia centrálnej zóny obce Rozhanovce	Košice-okolie	830 471,65
6. Regenerácia obce Ďurkov	Košice-okolie	364 392,39
7. Revitalizácia verejných priestranstiev v centre obce Biel	Trebišov	623 582,83
8. Revitalizácia centra obce Žehra	Spišská Nová Ves	439 476,37
9. Obnova centra obce Borša	Trebišov	439 128,00
10. Regenerácia centrálnej zóny mesta Veľké Kapušany	Michalovce	1 250 651,48
11. Rekonštrukcia miestnych komunikácií Krásnohorské Podhradie	Rožňava	613 413,26
12. Revitalizácia centra obce Mlynky	Spišská Nová Ves	340 898,54
13. Kuzmice – úprava centrálnej časti obce	Trebišov	387 625,71
14. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Vinné	Michalovce	583 967,42
15. Rekonštrukcia komunikácií, spevnených plôch, chodníkov, rigolov a parkové úpravy v obci Veľké Trakany	Trebišov	439 024,00
16. Revitalizácia obce Čakanovce	Košice-okolie	288 111,57
17. Regenerácia okolia kruhovej križovatky v Spišských Vlachoch	Spišská Nová Ves	946 620,45
18. Revitalizácia centra obce Hraň	Trebišov	625 258,12
19. Regenerácia satelitov centrálnej mestskej zóny mesta Michalovce	Michalovce	938 883,30
20. Vojčice – úprava centrálnej časti obce	Trebišov	878 526,09
21. Regenerácia centrálnej časti obce Ždaňa	Košice-okolie	624 751,03
22. Regenerácia obce Ruskov	Košice-okolie	625 719,00
23. Revitalizácia centra obce Malá Ida	Košice-okolie	598 048,37
24. Regenerácia centra obce Brzotín	Rožňava	593 103,69
2. kolo		
25. Miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá Viničky	Trebišov	.
26. Revitalizácia námestia obce Klokočov	Michalovce	.
27. Regenerácia centrálnej časti obce Nacina Ves	Michalovce	.
28. Revitalizácia centrálnej zóny obce Slovenské Nové Mesto	Trebišov	.
29. Miestne komunikácie, chodníky a verejné priestranstvá Parchovany	Trebišov	.
30. Regenerácia centra obce Budimír	Košice-okolie	.
31. Regenerácia centrálnej časti mesta Sobrance	Sobrance	.
32. Štós – Rekonštrukcia centrálnych verejných priestranstiev		.
33. Revitalizácia verejného priestranstva Trebišov	Trebišov	.
34. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Lekárovce	Sobrance	.
35. Rekonštrukcia centrálnej časti obce Slanec	Košice-okolie	.
36. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Malčice	Michalovce	.
37. Regenerácia námestia v Spišskej Novej Vsi III.	Spišská Nová Ves	.

etapa		
38. Revitalizácia centra obce Zemplínska Teplica	Trebišov	.
39. Rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev v obci Michal'any	Trebišov	.
40. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Iňačovce	Michalovce	.
41. Poráč – revitalizácia centra obce	Spišská Nová Ves	.
42. Strážske – rekonštrukcia námestia a chodníkov	Michalovce	.
43. Rekonštrukcia centrálnej časti obce Hrabušice	Spišská Nová Ves	.
44. Revitalizácia verejného priestranstva v obci Čaña	Košice-okolie	.
45. Rekonštrukcia verejných priestranstiev, chodníkov, verejného osvetlenia a lávky v obci Jasov	Košice-okolie	.
46. Regenerácia centrálnej mestskej zóny mesta Michalovce	Michalovce	.
47. Rekonštrukcia, modernizácia verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene v obci Letanovce	Spišská Nová Ves	.
48. Estetizácia centra obce Bežovce	Sobrance	.
49. Krompachy – regenerácia centra mesta	Spišská Nová Ves	.
50. Rekonštrukcia centra - Haniska	Košice-okolie	.
51. Skvalitnenie vybavenosti centrálnej zóny obce Smižany	Spišská Nová Ves	.
52. Rekonštrukcia centra mesta a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev v Moldave nad Bodvou	Košice-okolie	.
53. Rekonštrukcia centrálnej mestskej zóny Dobšiná	Rožňava	.
54. Revitalizácia centra obce Veľký Folkmár	Gelnica	.
55. Rekonštrukcia verejného priestranstva a prístupových komunikácií Gemerská Poloma	Rožňava	.
56. Regenerácia verejných priestranstiev v meste Gelnica	Gelnica	.
57. Regenerácia centrálnej časti mesta Medzev	Košice-okolie	.
58. Regenerácia obce Sady nad Torysou	Košice-okolie	.
59. Regenerácia centra obce Pribeník	Trebišov	.
60. Revitalizácia centra sídliska v Slavošovciach	Rožňava	.
61. Regenerácia centra obce Turňa nad Bodvou	Košice-okolie	.
62. Revitalizácia centra obce Košická Polianka	Košice-okolie	.
63. Regenerácia centra obce Mníšek nad Hnilcom	Gelnica	.
64. Zvýšenie konkurencieschopnosti sídiel a zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev v Sečovciach	Trebišov	.
65. Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Buzica	Košice-okolie	.
66. Obnova centier mestských častí obce Valaliky	Košice-okolie	.
67. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Zalužice	Michalovce	.
68. Revitalizácia centra obce Švedlár	Spišská Nová Ves	.

69. Revitalizácia centrálnej zóny obce Žbince	Michalovce	.
70. Regenerácia sídla Margecany	Gelnica	.
3. kolo		
71. Revitalizácia centra obce Richnava	Gelnica	858 244,06
72. Regenerácia obce Novosad	Trebišov	437 129,37
73. Obnova a revitalizácia verejnej infraštruktúry a verejných priestranstiev v obci Rejdová	Rožňava	439 500,07
74. Regenerácia obce Kysak	Košice-okolie	430 986,50
Opatrenie 4.1a - výzva 16. 3. – 17. 3. 2010		
75. Rekonštrukcia verejného priestranstva mesta Spišské Vlachy	Spišská Nová Ves	935 004,06
76. Rekonštrukcia Námestia baníkov v Rožňave	Rožňava	1 576 971,27
77. Obnova centra obce Ruskov	Košice-okolie	349 889,40
78. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a úprava verejného priestranstva v obci Gemerská Hôrka	Rožňava	556 331,17
79. Regenerácia centra obce Spišské Tomášovce	Spišská Nová Ves	440 376,73
Opatrenie 4.1.c – projekty rozvoja obcí s rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí 18. 11. 2009 – 17. 3. 2010		
1. Blatné Remety - infraštruktúra	Sobrance	2 005 903,82
2. Regenerácia sídla – Trstené pri Hornáde	Košice-okolie	292 478,19
3. Krasnohorské Podhradie – infraštruktúra rómska osada	Rožňava	971 693,08
4. Leles – revitalizácia obce s rómskym osídlením	Trebišov	1 642 578,80
5. Regenerácia sídiel s rómskym osídlením v obci Zemplínska Teplica	Trebišov	761 060,79
6. Regenerácia sídiel s rómskym osídlením v obci Drahňov	Michalovce	1 401 526,79
7. Regenerácia sídla Boliarov – infraštruktúra B1	Košice-okolie	2 208 728,82
8. Regenerácia sídla s rómskym osídlením Čaňa	Košice-okolie	1 913 978,82
9. Regenerácia sídla Bačkovík – infraštruktúra B2	Košice-okolie	1 673 425,60
10. Revitalizácia verejných priestranstiev Nižný Žipov	Trebišov	1 132 969,35
11. Zvýšenie kvality a bezpečnosti občianskej infraštruktúry a vybavenosti územia v obci Skároš	Košice-okolie	402 194,97
12. Regenerácia sídla s rómskym osídlením v obci Veľké Ozorovce	Trebišov	612 644,66
13. Sobrance - infraštruktúra	Sobrance	1 070 614,12
14. Regenerácia sídla s rómskym osídlením Sečovce	Trebišov	2 208 746,61
15. Regenerujeme Košickú Polianku pre všetkých	Košice-okolie	376 453,80
16. Regenerácia sídla Vtáčkovce – infraštruktúra B4	Košice-okolie	1 683 324,09
17. Revitalizácia verejných priestranstiev v obci Bačkov	Trebišov	436 077,88
18. Regenerácia centra obce Vyšná Kamenica	Košice-okolie	439 443,33

Príloha č. 10

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, prioritná os 2, opatrenie 2.2. Budovanie a modernizácia osvetlenia pre mestá a obce

Názov projektu	Okres žiadateľa	Výška schváleného NFP v EUR
Strážske – modernizácia verejného osvetlenia	Michalovce	196 729,23
Modernizácia a rekonštrukcia verejného osvetlenia v meste Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	248 360,02
Modernizácia a budovanie verejného osvetlenia mestských aglomerácií v Michalovciach	Michalovce	249 793,95
Modernizácia verejného osvetlenia v obci Tušice	Michalovce	187 138,98
Modernizácia verejného osvetlenia v obci Drahňov	Michalovce	118 389,19
Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia v obci Žbince	Michalovce	98 483,66

Zdroj: www.siea.sk

Košice 29. 7. 2010

Spracovala: Ing. Molnárová